

Aluehallitus 10.02.2025 § 38

§ 38

Ilmasto-ohjelman hyväksyminen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Vehmas Nico
Syrjänen Markus
Purmonen Elina
Kuukka Tommi
Kortelainen Emilia
Ojaniemi Pasi

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyy liitteenä olevan ilmasto-ohjelman.

Käsittely

Käsittelyn aikana jäsen Juvonen teki seuraavan lisäysehdotuksen, jota puheenjohtaja Laiho kannatti:

”Ilmasto-ohjelman täytäntöönpanossa on syytä huomioida, että siinä esitetyillä toimilla ei saa olla asumispalveluiden asiakkaiden perushoidollisia palveluja, aterioiden määrää ja laatua ja potilasturvallisuutta heikentäviä vaikutuksia.”

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko jäsen Juvosen tekemä lisäysehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus hyväksyi lisäysehdotuksen yksimielisesti.

Toimitilajohtaja Purmonen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 13.12.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä

1. liitteenä olevan ilmasto-ohjelman ja

2. ilmasto-ohjelman täytäntöönpanoa ohjaavana kirjauksena seuraavaa:

”Ilmasto-ohjelman täytäntöönpanossa on syytä huomioida, että siinä esitetyillä toimilla ei saa olla asumispalveluiden asiakkaiden perushoidollisia palveluja, aterioiden määrää ja laatua ja potilasturvallisuutta heikentäviä vaikutuksia.”

Selostus

Hyvinvointialueen strategiassa (25.10.2022 § 69) päätettiin, että hyvinvointialue järjestää ja uudistaa palveluja sosiaalisesti, ekologisesti ja kulttuurisesti kestäväällä tavalla ja huomioi toiminnassaan ekologisen kestävyys- ja edistää toiminnassaan ilmastomuutoksen hillitsemistä ja sopeutumista.

Strategiassa asetettuihin valtuustokausittaisiin tavoitteisiin kirjattiin seuraavasti: "Laaditaan hyvinvointialueelle ilmasto-ohjelma ja tiekartta toimista, joilla edistetään hiilineutraaliuden saavuttamista."

Palvelustrategian mukaisesti hyvinvointialue sitoutuu hankintojen osalta hankintastrategiaan, jossa tarkastellaan hankinnan koko elinkaaren aikaisia ympäristö- ja ilmastovaikutuksia ja minimoidaan ne.

Ilmasto-ohjelman ja hiilineutraaliustiekartan valmistelun käynnistämistä koskeva esittely käsiteltiin aluehallituksen kokouksessa 17.6.2024 § 99.

Aluevaltuuston päätöksessä hallintosäännön tarkistamisesta 1.10.2024 § 47 määritettiin tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtäväksi ohjata ilmasto-ohjelman valmistelua sekä päätettiin, että ilmasto-ohjelma hyväksytään jatkossa aluevaltuustossa.

Ilmasto-ohjelman tavoitteet ja seuranta

Esitetyssä ilmasto-ohjelmassa asetetaan tavoitteeksi, että hyvinvointialue tukee omalla toiminnallaan Länsi-Uudenmaan kuntien ja kaupunkien Hiilineutraali Uusimaa 2030 –tiekartan mukaisia ilmastotavoitteita sekä HUS-yhtymän ilmastotavoitteita.

Tavoitteena on, että vuonna 2030 toimintamme hiilijalanjälki on ilmasto-ohjelmassa tunnistettujen yli 50 toimenpiteen tukemana pienentynyt vuoden 2023 tasoon verrattuna. Vuoden 2026 loppuun mennessä hyvinvointialueen toiminnasta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt ja niiden kehityssuunta tunnetaan tarkemmin, henkilöstömme osaaminen ilmastoasioissa on kasvanut ja ilmasto-ohjelman päivittämisen tarve arvioidaan näiden tietojen pohjalta.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta seuraa vuosittain ilmasto-ohjelman toteutumista.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelma on laadittu osallistaen

Hyvinvointialueen ilmasto-ohjelma on laadittu kuulemalla suurta joukkoa asiantuntijoita, eri sidosryhmiä ja luottamustoimielimiä. Alueen asukkaat ja hyvinvointialueen henkilöstö ovat ehdottaneet ohjelmaan lukuisia hiilineutraaliutta edistäviä toimenpiteitä Ilmastohukkajahdissa. Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet sekä tulevaisuus- ja kehittämislautakunta ovat osaltaan kommentoineet ja ohjanneet ilmasto-ohjelman valmistelua ja tavoitteiden asetantaa.

Edellä mainitun lisäksi aluehallitus ja aluevaltuuston neuvottelutoimikunta käsittelivät ilmasto-ohjelmaluonnosta yhteisessä päiväkoulussaan 20.1.2025. Tätä ennen valtuustoryhmillä oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja kommenttejaan ilmasto-ohjelmaluonnoksesta ja näitä käsiteltiin yhteisessä päiväkoulussa.

Ilmasto-ohjelman lähtötilanteena on vuoden 2023 tietoihin perustuva hyvinvointialueen ensimmäinen hiilijalanjälkilaskenta, jonka toteutti Motiva keväällä 2024. Laskennallisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hiilijalanjälki oli vuonna 2023 yhteensä 204 Mkg CO₂-ekv, joka vastaa noin neljää prosenttia koko sosiaali- ja terveydenhuollon hiilijalanjäljestä. Hiilijalanjälki hyvinvointialueen asukasta kohden on 412 kg CO₂-ekv eli noin viisi prosenttia suomalaisen keskimääräisestä kulutusperäisestä hiilijalanjäljestä.

Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon hiilidioksidipäästöt puolestaan olivat vuonna 2019 tehdyn arvion mukaan noin 4 900 Mkg CO₂-ekv, sisältäen julkisen ja yksityisen sektorin palvelut. Tämä on yhteensä noin 6,5 prosenttia koko Suomen hiilijalanjäljestä.

Ensimmäisen ilmasto-ohjelman tarkoituksena on luoda vahva pohja hyvinvointialueen kestäväälle toiminnalle ja määrittää suunta, jonka mukaan vähäpäästöisempää hyvinvointialuetta tulevaisuudessa rakennetaan.

Aluevaltuuston kokouksessaan 01.10.2024 § 47 hallintosäännön tarkistamisesta tekemän päätöksen mukaisesti ilmasto-ohjelmasta päättää aluevaltuusto. Hallintosäännön 42 § kohdan 2 mukaan aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta.

Liitteet

- 1 Ehdotus Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ilmasto-ohjelmaksi

Oheismateriaali

- Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta
- Vammaisneuvoston lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta
- Vanhusneuvoston lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta
- Nuorisovaltuuston lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria